

ХУДОЖНІ ПРИНЦИПИ АКМЕЇЗМУ В ПОЕТИЧНІЙ ПРАКТИЦІ Є. ПЛУЖНИКА ТА Д. ФАЛЬКІВСЬКОГО

Крижановська Ольга Олександрівна,
*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри світової літератури
та російського мовознавства
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
overnik16@gmail.com
orcid.org/0000-0001-9840-270X*

Мета. Метою статті полягає у прагненні дослідити художню реалізацію акмеїстичних принципів в поетичній практиці Є. Плужника та Д. Фальківського.

Методи дослідження. У роботі використано порівняльно-історичний метод, який реалізовано через вивчення функціонування художніх принципів російського акмеїзму в творах українських поетів Є. Плужника та Д. Фальківського. Звернення до культурно-історичного методу сприяє забезпеченню об'єктивності дослідження, врахування фактів світобачення та культурної ситуації. У дослідженні здійснюється поєднання рецептивного й герменевтичного методів, а також загальнонаукових методів аналізу, синтезу та систематизації досліджуваних матеріалів.

Результати. На основі дослідження Т. Пахарєвої, в якому визначені головні категорії акмеїстичної естетики, що полягають в синтезі історизму, культуроцентризму, етікоцентризму, автор статті доводить, що поезії Є. Плужника та Д. Фальківського демонструють типологічну близькість до російського акмеїзму. У статті з'ясовано, що творча реалізація принципу культуроцентризму реалізовано в творах Є. Плужника та Д. Фальківського через усвідомлення культурного простору як засобу формування етичних цінностей життя. Із цією категорією акмеїзму пов'язаний етікоцентризм, що втілюється в особливу модель поетичної поведінки Є. Плужника та Д. Фальківського, яка наповнює життєві акти естетичною діяльністю. Зв'язок історії з особистісною долею, з моральним вибором, складний драматичний характер сприйняття подій революції та громадянської війни, відчуття власної відповідальності перед майбутнім за жорстокість сучасної епохи, катастрофізм світосприйняття у творах Є. Плужника та Д. Фальківського – виступають маркерами акмеїстичної поетики.

Висновки. У статті зроблено висновок про те, що поетична практика Є. Плужника та Д. Фальківського демонструє звернення до художніх принципів акмеїзму, що реалізовано через категорії культуроцентризму, етікоцентризму, історизму, та свідчить про типологічну близькість до творчості М. Гумільова, О. Мандельштама та А. Ахматової.

Ключові слова: акмеїстична поетика, історизм, культуроцентризм, етікоцентризм, ліричний герой, художній світ.

ARTISTIC PRINCIPLES OF ACMEISM IN THE POETIC PRACTICE OF E. PLUZHNYK AND D. FALKIVSKYI

Kryzhanovska Olha Oleksandrivna,
*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at the Department of World Literature
and Russian Linguistics
Luhansk Taras Shevchenko National University
overnik16@gmail.com
orcid.org/0000-0001-9840-270X*

The purpose of the article is to explore the artistic realization of acmeistic principles in the poetic practice of E. Pluzhnik and D. Falkivskyi.

Research methods. The comparative-historical method is used in the work, which is realized through the study of the functioning of artistic principles of Russian acmeism in the works of Ukrainian poets E. Pluzhnyk and D. Falkivskyyi. Turning to the cultural-historical method helps to ensure the objectivity of the study, taking into account the facts of the worldview and cultural situation. The study combines receptive and hermeneutic methods, as well as general scientific methods of analysis, synthesis and systematization of the studied materials.

Results. Based on the study of T. Pakhareva, which identifies the main categories of acmeistic aesthetics which consist in the synthesis of historicism, cultural centrism and ethnocentrism, the author argues that the works of E. Pluzhnik and D. Falkivskyyi demonstrate typological closeness to an acmeism. The article clarifies that the creative realization of the principle of cultural centrism is realized in the works of E. Pluzhnik and D. Falkivskyyi through the understanding of cultural space as a means of forming ethical values of life. Ethnocentrism is connected with this category of acmeism, which is embodied in a special model of poetic behavior of E. Pluzhnik and D. Falkivskyyi, which fills life acts with aesthetic activity. The connection of history with personal destiny, with moral choice, complex dramatic nature of perception of the events of the revolution and civil war, a sense of responsibility to the future for the cruelty of the modern era and the catastrophic worldview in the works of E. Pluzhnik and D. Falkivskyyi is one of the main markers of acmeist poetry.

Conclusions. The article concludes that the poetic practice of E. Pluzhnyk and D. Falkivskyyi demonstrates the appeal to the artistic principles of acmeism, which is realized through the categories of cultural centrism, ethnocentrism, historicism, and testifies to the typological closeness to the work of N. Gumilev, O. Mandelstam and A. Akhmatova.

Key words: acmeistic poetics, historicism, culturocentrism, ethnocentrism, lyrical hero, artistic principles, artistic world

1. Вступ

Вивчення художньої реалізації акмеїстичних принципів в поетичній практиці Є. Плужника та Д. Фальківського ще не було в центрі уваги вчених. Сучасні наукові розвідки стосуються вивчення окремих аспектів творчості Є. Плужника (О. Білічак, О. Бодасюк, В. Гончарук, Т. Чумаченко), його тяжіння до різних поетичних напрямів: неореалізму (Ю. Ковлів, С. Жигун), екзистенціалізму (Г. Токмань, Ж. Яшук), імпресіонізму (Я. Славутич, В. Державин), постсимволізму (М. Моклиця). Творчість Д. Фальківського майже не вивчено, найбільш ґрунтовно про поета писали Ю. Ковалів та В. Дмитренко. Разом із тим поетична практика Є. Плужника та Д. Фальківського, авторів літературної групи «Ланка»-МАРС, демонструє не тільки генетичну близькість, але й реалізацію художніх принципів акмеїзму.

Мета статті – дослідити художню реалізацію акмеїстичних принципів в поетичній практиці Є. Плужника та Д. Фальківського.

Мета дослідження зумовлює звернення до порівняльно-історичного методу, який реалізовано через вивчення функціонування художніх принципів російського акмеїзму у творах українських поетів Є. Плужника та Д. Фальківського. Звернення до культурно-історичного методу сприяє забезпеченню об'єктивності дослідження, врахуванню фактів світобачення митців та культурної ситуації. У дослідженні здійснюється поєднання рецептивного й герменевтичного методів, а також загальнонаукових методів аналізу, синтезу та систематизації досліджуваних матеріалів.

2. Акмеїзм у програмних статтях М. Гумільова та О. Мандельштама

Принципи акмеїстичної поезики започатковано у програмних статтях його засновників – М. Гумільова, С. Городецького, О. Мандельштама. У маніфесті «Спадщина символізму і акмеїзм» М. Гумільов назвав авторів, яких слід розглядати як естетичні орієнтири акмеїзму: В. Шекспір, Ф. Рабле, Ф. Війон і Т. Готьє. «Шекспір показав нам внутрішній світ людини, Рабле – тіло та його радощі, мудру фізіологічність, Війон розповів нам про життя, яке нітрохи не сумнівається в самому собі, хоча знає все – і Бога, і порок, і смерть, і безсмертя, Теофіль Готьє для цього життя знайшов в мистецтві гідний одяг бездоганих форм, – зазначив автор. – З'єднати в собі ці чотири моменти – ось та мрія, яка об'єднує зараз між собою людей, що так сміливо назвали себе акмеїстами» (Гумилев, 1991, 3: 19–20).

О. Мандельштам у статті «Ранок акмеїзму», полемізуючи одночасно з футуристами та символістами, підкреслив архітектурний характер поетичної творчості. Поети створюють вірші зі слів так само, як і зодчі будують із каміння. О. Лекманов справедливо вважає, що цей маніфест насичений «архітектурною символікою та метафоризмом» (Лекманов, 2004: 46). О. Мандельштам використовував метафору каменю для того, щоб підкреслити традиції Ф. Тютчева в акмеїстичній поезиці. Тютчевський камінь, що «з гори скотився» <...> – слово. Голос матерії в цьому несподіваному падінні звучить як <...> мова <...> Акмеїсти із благоговінням піднімають таємничий тютчевський камінь та кладуть його в основу своєї будівлі» (Мандельштам, 1990, 2 :143). Тут важлива не тільки близькість зі статтю М. Гумільова, але й те, що до запропонованих раніше творчих орієнтирів («каменів для будівлі акмеїзму» (Гумилев, 1991, 3: 19)) Ф. Рабле, Ф. Війона, В. Шекспіра і Т. Готьє, О. Мандельштам додає «тютчевський камінь», який надає акмеїзму завершеності.

Адамізм – ще одне ключове поняття акмеїстичної поезики, яке представлено у всіх згаданих маніфестах акмеїстів. О. Червінська справедливо вказує на те, що в біблійному Адамі акмеїстів приваблювала насамперед «духовна місія (буквально: називати речі своїми іменами), піднімала гідність людини поруч з усім живим світом на незвичайну висоту <...> і в цьому сенсі ми можемо говорити про особливий акмеїстичний відтінок «адамізму» у рамках «адамізму як такого» (Червинская, 1997: 144). Акмеїсти, мов той Адам, після символістів виступали своєрідними новаторами, які немов би заново відкривали справжню, не містичну, красу навколишнього предметного світу.

3. Акмеїзм в літературному процесі ХХ ст.

Після подій 1917 року, після розстрілу М. Гумільова в 1921 році акмеїзм не втратив свого значення. Роботи сучасних дослідників свідчать про те, що традиції акмеїзму продовжені не тільки в літературі 1920–1930-х років, а й у сучасності. Л. Кихней, вважає, що після революції акмеїзм розвивається так само продуктивно, як і раніше, але його принципи, що зумовлені еволюцією теорії та художньої практики, змінюються, тому доцільно говорити про «ранній» та «пізній» акмеїзм» (Кихней, 2001)

Т. Пахарева, досліджуючи роль акмеїзму в літературному процесі ХХ століття, підкреслює, що «акмеїстичні тенденції не успадковуються як традиція, а продовжують розвиватися як жива функціональна складова частина літературного процесу. У цьому сенсі ми можемо говорити <...> про становлення поетичної практики акмеїзму протягом усього двадцятого століття» (Пахарева, 2005). Дослідниця зазначає, що «кожне нове покоління поетів обирає в акмеїстичному досвіді якусь одну близьку собі рису. Для романтиків 1920-40-х рр. це героїка, поетизація «вічного мужнього» початку в поєднанні з актуалізацією жанру балади, культивувалося школою Гумільова на початку 1920-х рр.» (Пахарева, 2005). Ми вважаємо, що це судження також може бути застосовано і до поетичного досвіду поетів-«ланківців» – Є. Плужника та Д. Фальківського. Підтвердженням нашої точки зору виступають і спостереження Л. Черватенко, який розмірковуючи про штучність зіставлення Є. Плужника та С. Єсеніна, побачив близькість українського поета до акмеїстів – А. Ахматової і О. Мандельштама: «Є. Плужник зовсім з інших поетів, поетів-інтелектуалів, а такі поети, володіючи всіма скарбами світової культури, можуть вільно їх сполучати в нечуваних комбінаціях, вони можуть витворювати нову реальність, непідвладну поетам есенінсько-сосюринського типу. Є. Плужник із того поетичного ряду, що і в російській, наприклад, поезії А. Ахматова, О. Мандельштам» (Черватенко, 1988: 51). Л. Черватенко серед улюблених авторів Є. Плужника називає О. Пушкіна,

М. Лермонтова, Ф. Тютчева, О. Блока, І. Анненського, А. Ахматову, Сашу Чорного, Б. Пастернака, В. Маяковського. Дослідник вказує на любов Є. Плужника до поезії М. Некрасова: «Ще коли Є. Плужник мешкав у Скороходьків, над столом у нього висіли портрети М. Некрасова і <...> Т. Шевченка» (Череватенко, 1988: 52). (Тут доцільно згадати відповіді М. Гумільова на анкету про ставлення до поезії М. Некрасова, в якій на запитання «Чи любите ви вірші Некрасова?» Поет-акмеїст відповідає: «Так. Дуже» (Гумилев, 1991, 3: 231). Таким чином, серед головних поетичних орієнтирів Є. Плужника, що відносяться до російської літератури, Л. Череватенко називає авторів, які або визначили поетичні принципи акмеїзму (О. Пушкін, М. Лермонтов, Ф. Тютчев, М. Некрасов), або стояли біля витоків створення цього літературного напрямку (І. Анненський, А. Ахматова). М. Моклиця також пише про схожість поезики Є. Плужника з російськими акмеїстами (Моклиця, 1999). Дослідниця називає поетичний досвід Є. Плужника постсимволістським, з її точки зору, український поет – «постсимволіст, тобто символіст із видозміненою поезикою, більш індивідуальною і ускладненою порівняно з символізмом початку століття» (Моклиця, 1999: 96). Це співзвучно іншим науковим розвідкам сучасного літературознавства, в яких відсутня єдність думок у визначенні акмеїзму. Н. Дзусева, О. Клінг, В. Тюпа та ін. розглядають акмеїзм як «постсимволізм», чий розвиток зумовлено засвоєнням символістського досвіду і подоланням традицій символізму.

4. Принципи культуроцентризму

Для розгляду акмеїстичних принципів у поетичній практиці Є. Плужника та Д. Фальківського вважаємо за доцільне звернутися до дослідження Т. Пахаревої, яка визначила «основні поняття ціннісної системи акмеїзму», що представляють собою синтез «історизму, культуроцентризму та етікоцентризму» (Пахарева, 2005). Культуроцентризм дослідниця називає одним з основних характеристик акмеїзму. «Розуміння культури акмеїстами <...> етично марковано, <...> пов'язане зі сферою вчинку, дії; впорядковує роль культури <...> функція культури <...> «європеїзувати та гуманізувати» ХХ століття <...> свідчить про соціальну значущість культурної діяльності для акмеїстів та тісний взаємозв'язок акмеїстичного світовідчуття буття в культурі з буттям в історії» (Пахарева, 2005). Принцип культуроцентризму більшою мірою притаманний поетичному світові Є. Плужника. На таку особливість його поезій вказує Г. Токмань, яка, розглядаючи особливості збірки «Рівновага», пише: «Є. Плужник звернувся до образів, відомих у світовій культурі (Абеляр і Елоїза, Фрідріх II Великий, Гамлет, Колумб, Гоген, острів Утопія, Дон Кіхот і Санчо Паса). У ставленні автора до цих образів, які прийшли у його лірику з минулого, є «двоїстість, властива іронічному станові духу» (Х. Ортега-і-Гассет): поет створює ілюзію присутності і водночас дистанціюється від події, філософська настанова на вияв парадоксального в людині поєднана з акцентуванням маргінального в класіці» (Токмань, 2015: 205). Принцип культуроцентризму ми бачимо в таких поезіях Є. Плужника: «Де коноплі були, – батарея», «Читаю Сінклера і ходжу на біржу праці», «Уже вечірні довшують розмови», «Сіра мжичка за вікнами. Ніч. Кімната», «Мудрості не вчиться чужої», «Їх менше – я знаю тільки двоє», «Місто мале. На дзвіницю залізи», «За давнини якийсь дикун незнаний», «Від берегів дзвінкої Брамапутри», «Дві паралелі, дві меридіани», «Тут пишний храм стояв колись, а нині», «Подолано упертість Ізабелли» та ін. Очевидно, що в цих творах українського поета «культурний простір <...> сприяє тому, щоб <...> історичне буття наповнювалося змістом та цінністю» (Пахарева, 2005).

5. Етікоцентрізм в ціннісній системі акмеїзму

Наступним поняттям ціннісної системи акмеїзму виступає етікоцентрізм, який, на думку Т. Пахаревої, реалізується через такі категорії, як совість, зрада, вірність. Деталізуючи розглянуте визначення, Т. Пахарева зазначає, що на відміну від попередніх епох, коли були продуктивними по суті протилежні принципи «автономності мистецтва по відношенню до соціуму («мистецтво для мистецтва») та «мистецтво як служіння тим чи іншим суспільним ідеалам («поет-громадянин»)), «надавши естетичної діяльності статус вчинку, акмеїсти створили єдину конструктивну для <...> соціальної реальності ХХ століття модель поетичної поведінки» (Пахарева, 2005). На етікоцентрізм поезій Д. Фальківського вказує й дослідниця В. Дмитренко: «Постатать ліричного героя Д. Фальківського – це роздвоєна, самотня особистість, що змушена вибирати між моральними цінностями, які є важливим складом особистісного «Я» та реаліями оточуючого життя.» (Дмитренко). Ми вважаємо, що твір Д. Фальківського «Комусь дано діла творить великі», поезії Є. Плужника «Читаю Сінклера», «У дужих дні – немов слухняна глина», «Люблю в уяві декілька сторінок», «Галілей», «Що день – все глибше свідомість», «Є острові, яких нема на мапі», «Минають дні... Минають літа» містять етікоцентрічний принцип акмеїзму.

6. Художній принцип історизму

Третьою категорією акмеїстичної картини світу стає історія, яка, за словами Т. Пахаревої, виступає «простором здійснення етичного вибору. Звідси актуалізація в акмеїзмі наступних понять і мотивів: мужність, влада, кара (в цей же комплекс значень входить і все, що пов'язано з категорією тілесності), подвиг, пам'ять». Дослідниця зазначає, що принцип історизму та інші зазначені категорії не є виключно акмеїстичними, але саме акмеїсти наповнюють їх тими властивостями, які дозволяють побачити особливі риси саме цього літературного напрямку. Т. Пахарева підкреслює, що в акмеїстичній картині світу «Людина виявляється переважно або об'єктом впливу історичних процесів (в прямому сенсі слова «пасивною» особою), або «утримувачем» часу, який може намагатися взаємодіяти з історією «на рівних», але в будь-якому випадку простором реалізації внутрішнього змісту особистості у акмеїстів є саме історія – епоха, століття, сучасність (Пахарева, 2005). У поетичній практиці «Ланки»-МАРС автори приділяли велику увагу з'єднанню історії та долі, історії та особистості, історії та моральної реалізації, тому ці категорії акмеїстичної картини світу дають можливість виявити їх в таких творах Д. Фальківського «І як зайде кривавий молодик», «В степу коса збиває роси», «Ех!.. І вдарило кляте життя», «А він стояв тоді понуро», «І вперше вдарили гармати», «На сажень викопали яму», «Замовкла трьохдюдюмка», «На лафетах

вряд три труни» та ін.; Є. Плузника «Уночі його вели на розстріл», «А він молодий-молодий», «Знаю, сіренький я весь такий», «Я – як і всі. І штани з полотна», «Для вас, історики майбутні». Ці поезії виявляють ті характеристики акмеїстичної картини світу, які Т. Пахарева визначає, як «розміщене в контекст історії «Я», що несе в собі причетність до спільної історичної долі. Це скоріше «Я», мисляче себе як одиничний, індивідуальний приклад якоїсь <...> загальної долі, спільності з якою задана епохою» (Пахарева, 2005). Ю. Ковалів, розмірковуючи над лірикою Д. Фальківського та Є. Плузника, підкреслює саме ці домінуючі акмеїстичної картини світу, що дозволяють сприймати твори поетів як «чесний художній документ суворой правди громадянської війни, як мужній протест проти перетворення революції на братовбивчий процес <...> обидва поета <...> вказали на перші симптоми душевної деградації, пов'язані з фанатично нещадним розмежуванням народу на «своїх» і «не своїх» <...> з позбавленням їх права бути людьми» (Ковалів, 1989: 22). В. Дмитренко також вказує на ці акмеїстичні принципи художнього світу Д. Фальківського: «Загострена емоційність і пристрасність лірики <...> сприймається як художній документ суворой правди громадянської війни, як протест проти перетворення революції на братовбивчий процес, моторошний у своїй буденщині» (Дмитренко).

7. Висновки

Таким чином, художні принципи акмеїзму в поетичній практиці поетів «Ланки»-МАРС Є. Плузника та Д. Фальківського реалізуються через розвиненість в їхній творчості аспектів культуроцентризму, що передбачає усвідомлення культурного простору як засобу формування етичних цінностей реального життя. Із цією категорією акмеїзму пов'язаний егікоцентризм, що втілюється в особливу модель поетичної поведінки Є. Плузника та Д. Фальківського, яка наповнює життєві акти естетичною діяльністю. Зв'язок історії з особистісною долею, з моральним вибором, складний драматичний характер сприйняття подій революції та громадянської війни, відчуття власної відповідальності перед майбутнім за жорстокість сучасної епохи, катастрофізм світосприйняття у творах Є. Плузника та Д. Фальківського – головні маркери акмеїстичної поетики.

Література:

1. Білічак О. Інтертекстуальний характер лірики Є. Плузника : художньо-філософське світобачення. *Південний Архів*, 2019. Вип. LXXVIII. С. 8–13.
2. Білічак О. Образні пласти лірики Є. Плузника. *Молодий вчений*. 2018. Вип. 1 (53). С. 195–198.
3. Бодасюк О. Поетичні збірки Євгена Плузника «Рання осінь» та «Дні» у літературному контексті 20-х років ХХ ст. *Літературознавчі студії*. 2015. Вип. 43, ч. 1. С. 62–69.
4. Гончарук В. Три етапи еволюції «майстра слова» Євгена Плузника. *Сучасні наукові дослідження представників філологічних наук та їхній вплив на розвиток мови та літератури*. Львів : ГО «Наукова філологічна організація «ЛЮГОС», 2019. С. 64–69.
5. Гончарук В., Чумаченко Т. Життєва доля поета доби «розстріляного відродження» Євгена Плузника. *Актуальні проблеми філологічної науки: сучасні наукові дискусії*. Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2019. С. 11–14.
6. Гумилёв Н. Сочинения: В 3 т. Москва : Художественная литература, 1991.
7. Дмитренко В. Основні мотиви творчості Дмитра Фальківського URL : <https://dspace.pdaa.edu.ua/bitstream>. (дата звернення: 21.10.2020).
8. Жигун С. Поетична творчість Є. Плузника крізь призму нової стилістики. *Літературний процес*. 2012. № 4. С. 51–54.
9. Кихней Л. Акмеизм : миропонимание и поэтика. Москва : МАКС Пресс, 2001. 184 с.
10. Ковалів Ю. «На перехрещених скрижалях». *Фальківський Д. Поезії*. Київ : Радянський письменник, 1989. С. 5–26.
11. Лекманов О. Осип Мандельштам. Москва : Молодая гвардия, 2004. 255 с.
12. Мандельштам О. Сочинения : В 2 т. Москва : Художественная литература, 1990.
13. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ століття. Ч. 1. Українська література. Луцьк : Ред. вид. відділ «Вежа» ВДУ, 1999. 154 с.
14. Пахарева Т. Акмеистические тенденции в русской поэзии последних десятилетий ХХ – начала ХХІ в. : дис. ... д-ра філол. наук 10.01.02 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2005. 420 с. URL : <https://www.twirpx.com/file/396791/> (дата звернення: 21.10.2020).
15. Токмань Г. Жар думок : лірика Євгена Плузника як художньо-філософський феномен : монографія. Київ : ВЦ «Академія», 2013. 224 с.
16. Червинская О. Акмеизм в контексте Серебряного века и традиции. Черновцы : Alexandrucel Bun; Рута, 1997. 272 с.
17. Череватенко Л. Все, чим душа боліла. *Плузник Є. Поезії*. Київ : «Радянський письменник». 1988. С. 5–100.
18. Ящук Ж. «...Я справжнім болем догорів» (особливості екзистенціальної художності Є. Плузника. *Слово і Час*. 1994. № 2. С. 67–72.

References:

1. Bilichak, O. (2019) Intertekstualnyi kharakter liryky Ye. Pluzhnyka : khudozhno-filosofske svitobachennia [Intertextual character of E. Pluzhnyk's lyrics: artistic and philosophical worldview]. In Pivdennyi Arkhiv. Vol. LXXVIII. Pp.8 – 13 [in Ukrainian].
2. Bilichak, O. (2018) Obrazni plasty liryky Ye. Pluzhnyka [Figurative layers of E. Pluzhnik's lyrics]. In Molodyi vchenyi. Vol. 1(53). Pp. 195 – 198 [in Ukrainian].

3. Bodasiuk, O. (2015) Poetychni zbirky Yevhena Pluzhnyka «Rannia osin» ta «Dni» u literaturnomu konteksti 20-kh rokiv XX st. [Poetic collections of Yevhen Pluzhnyk «Early Autumn» and «Days» in the literary context of the 1920s.]. In Literaturoznavchi studii. Vol. 43. P. 1. Pp. 62 – 69 [in Ukrainian].
4. Honcharuk, V. (2019) Try etapy evoliutsii «maistra slova» Yevhena Pluzhnyka [Three stages of the evolution of the «master of the word» Eugene Pluzhnik]. In Suchasni naukovy doslidzhennia predstavnykiv filolohichnykh nauk ta yikhonii vplyv na rozvytok movy ta literatury. Lviv: HO «Naukova filolohichna orhanizatsiia «LOHOS», Pp. 64 – 69 [in Ukrainian].
5. Honcharuk, V. Chumachenko, T. (2019) Zhyttieva dolia poeta doby «rozstrilianoho vidrozhennia» Yevhena Pluzhnyka [Life destiny of the poet of the era of «shot revival» Yevhen Pluzhnyk.]. In Aktualni problemy filolohichnoi nauky: suchasni naukovy dyskusii. Odesa: Mizhnarodnyi humanitarnyi universytet. Pp. 11 – 14 [in Ukrainian].
6. Gumilyov, N. (1991). Sochineniya [Works]. Moscow: Hudozhestvennaya literatura [in Russian].
7. Dmytrenko, V. Osnovni motyvy tvorchosti Dmytra Falkivskoho [The main motives of Dmytro Falkivsky's work]. URL: <https://dspace.pdaa.edu.ua/bitstream>. [in Ukrainian].
8. Zhyhun, S. (2012) Poetychna tvorchist Ye. Pluzhnyka kriz pryzmu novoi stylistyky [E. Pluzhnyk's poetic work through the prism of a new style]. Literaturnyi protses. № 4. Pp. 51– 54 [in Ukrainian].
9. Kihnej, L. (2001). Akmeizm : miroponimanie i poetika [Acmeism: worldview and poetics]. Moscow : MAKS Press [in Russian].
10. Kovaliv, Yu. (1989). «Na perekhreshchenykh skryzhaliakh» [On crossed tablets]. In Falkivskiy D. Poezii. Kyiv : Radianskyi pysmennyk. Pp. 5 – 26 [in Ukrainian].
11. Lekmanov, O. (2004). Osip Mandelshtam [Osip Mandelshtam]. Moscow: Molodaya gvardiya [in Russian].
12. Mandelstam, O. (1990). Sochineniya [Works]. Moscow: Hudozhestvennaya literatura [in Russian].
13. Moklytsia, M. (1999). Modernizm u tvorchosti pysmennykiv XX stolittia. Ch. 1. Ukrainska literatura. [Modernism in the works of writers of the XX century. Part 1. Ukrainian literature]. Lutsk : Red. vyd. viddil «Vezha» VDU [in Ukrainian].
14. Pahareva, T.(2005). Akmeisticheskie tendencii v russkoj poezii poslednih desyatiletij XX–nachala XXI v. [Acmeistic tendencies in Russian poetry of the last decades of the XX – early XXI century]. diss. doct. of phil. Sciences: 10.01.02. Taras Shevchenko National University of Kyiv. Kyiv. 420 p. URL: <https://www.twirpx.com/file/396791/> [in Russian].
15. Tokman, H. (2013). Zhar dumok : Liryka Yevhena Pluzhnyka yak khudozhno-filosofskiy fenomen [The heat of thought: The lyrics of Yevhen Pluzhnyk as an artistic and philosophical phenomenon]. Kyiv : VTS «AKADEMIIA» [in Ukrainian].
16. Chervinskaya, O. (1997). Akmeizm v kontekste Serebryanogo veka i tradicii [Acmeism in the context of the Silver Age and tradition]. Chernovcy: Alexandrucel Bun; Ruta [in Russian].
17. Cherevatenko, L. (1988). Vse, chym dusha bolila [Everything the soul hurt]. In Pluzhnyk, Ye. Poezii. Kyiv : «Radianskyi pysmennyk» [in Ukrainian].
18. Yashchuk, Zh. (1994) «...Ja spravzhnim bolem dohoriv» (osoblyvosti ekzystentsialnoi khudozhnosti Ye. Pluzhnyka [«...I am a real pain up» (features of the existential art of E. Pluzhnik). In Slovo i Chas. № 2. Pp. 67 – 72 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 30.10.2020
The article was received 30 October 2020